

ности українського уряду в Криму. Кримській влади повинна належати власна воля в вирішенню її місцевих справ. Єдина українська культура праця та можливо більша допомога громадянській діяльності серед рідкоплем'яної людності Криму.

В фінансовій комісії парламенту.

ВІДЕНЬ, 10. вересня (Тжб). Сьогодні відбулося засідання фінансової комісії. Перед приступленням до денного порядку п. Ярк поставив аннесок, аби як першу точку денного порядку поставити справу підвищення ціни муки.

П. Тайфель вносить, аби президент перервав наради комісії доти, доки правительством не пропонує цілого фінансового плану, не зложити обов'язуючої заяви в справі увілнення бодай 600.000 менше зібраних або старших жовнірів і доки не зложити заяви що до організації воєнної господарки.

Президент міністрів бар. Гуссарек заявив, що найважливішим завданням під сью пору є дорогою податкового законодавства зібрати стільки, аби по крайній мірі покрити бодяй біжучий дефіцит, який після прелімінарів вносить 1100 мільонів, значить майже 2 мільярди. По цих пропозиціях правительством вноситься ще ряд інших пропозицій, але не може тепер зрештувати з податків. Великий фінансовий план можна буде визначувати що-йно по війні. В межичасі вуситися одначе полагодувати се, що є кінчене і готове.

Міністр фінансів д-р Віммер прилучується до виводів Гуссарека і остерігає перед припіднюванням полагодування пропозицій.

Відтак в голосуванні 24 голосами проти 14 відкинено аннесок п. Тайфеля в справі відложення нарад, його прочі внески передано поодиноким комісіям.

Вакційно також внесок п. Функа в справі відложення нарад комісії аж до скликання Палати послів. Відтак відбулося третє читання пропозиції про податок від шумуючих вин. Наступне засідання завтра.

ВІДЕНЬ, 10. вересня (Тжб). Сьогодні розпочала свою працю фінансова комісія, одначе відносини в самій комісії не є ще цілковито выяснені. Ситуацію ратували голоси соціалістичних демократів, які одначе не все відуть за правительством. Також польські голоси є паралізовані наслідком сього, що поперте правительством викликало опозицію зі сторони Українців.

Масарик чеським амбасадором.

Берн, 10. вересня 1918.

З Нью-Йорку доносять, що правительством з'єдинених Держав признано проф. Масарика офіційним заступником чесько-словацького народу. Осідком чесько-словацької національної ради є Вашингтон. В найближшій часі удасться амбасадор Масарик до Європи, аби перевести з'єдинення усіх чесько-словацьких оружних сил.

Організація Українського народного університету в Київі.

Київ 6 вересня.

Після того, як Український народний університет перетворився на державний, який приймає тільки скінчивших середню школу, серед українського громадянства з'явився намір заснувати новий народний український університет, аби наш народ, який хоче вчитися, не йшов у прийма до великих московських „народних політехніумів“, „університетів“ і инш. Складається гурток, зацікавлений цією справою людей, який повів справу енергійно: утворив 4 засідання, на які були запрошені представники наукового товариства, українських кооперативних товариств (Центральні, Кооперат. Комітета, Дніпросоюза, Українська і инш) і Всеукраїнської учительської спілки. Од наукового т-ва уже одержана принципова згода допомагати заснуванню Українського народ. університету, а од деяких його членів бути лекторами. Представники кооперативних т-в. заявили, що хоч народ. університет і не має великого значіння для кооперативної всієї України, а тільки для київських, але вони висуть на вагальні збори питання про грошову допомогу університетові і думають що в цьому не буде одмовлено.

Потреба в народнім українським університеті велика. — Турних сил в Київі вистачить, сів... як якого громадянства велике і тому цієї подіяються, що справа заснування одніго університета піде добре і вже

з 1-го або 15 жовтня можна буде почати шкільний рік.

Склад лекторів Українського університету поки що такий: Іст. Філософський факультет: Арх. Олексій, Г. Павлуцький, А. Лебода, Ож. Луїнінко, М. Грумський, В. Зиль-Лебодський, Ів. Огієнко, Ф. Сумицький, О. Грушевський і М. Пахарецький. Фіз.-математичний факультет: Д. Граве, Ів. Ганицький, В. Лучицький, С. Кушакевич, І. Косонегі, В. Плетніков, В. Дубинський, Ф. Швещ, М. Кравчук. Правничий факультет: М. Турган-Баряновський, Б. Кістяківський, Ф. Мищенко, С. Веселовський. Медичний факультет: О. Корчак-Чевурківський, С. Черняхівський, М. Нешидименко, Костянтинівич, Тшегенький, Волкебой, О. Черняхівський.

Польські демократи проти варшавського правительства.

Варшава, 9. вересня 1918.

Ліві партії оголосили заяву, в якій сказано, що з'обов'язання, які так зване польське правительство хоче перенести на себе сувороти окупаційної держави і яке устами кн. Радзивілла і Ронікера поробило їм в німецькій гелозній квартирі, вважають невідповідними з польською політикою. Справа, які торкаються міжнародних відносин, можуть рішати тільки законодавчі збори, а саме польський сейм.

Заяву підписали: польські соціалні демократи, польський національний союз, союз польських незалежних партій і союз демократичних організацій.

Насувається вимовелі питання: на ким властиво опирається польське правительство?

Кілька гадок в початком нового року шкільного.

Нам пишуть з провінції: В сузреч виграшем постановам основних законів змушується дітей українських міщан на цілій території східної Галичини побирати науку в польській мові, що являється уже актом в цілій того слова значінню політичним. Відноситься се і до законів галицького сейму, якими застережено соймави закладання державних гімназій з українською мовою викладавкою і заведено утримання в учительських семінаріях у східній Галичині. Сі вимкові закони, сі кайдани на українське шкільництво, се мабуть унікат в цілій австрійській монархії. Ні оден край монархії чогось подібного не має, ні оден нарід не стерпівби, шеби на його власній землі ставлено його в таке вимкове становище (extra legem) і то в найважнійшій галузи народного життя.

Як бачимо, вихованне цілого народу у нас віддано санкціонованими законами польської соймави більшости значить в чужі руки — в засади нам верожі.

Чейже вихованне будучого покоління се перший і найважливіший обов'язок кожного народу, до якого ніхто постероний не має права мішатися. Про духовий резвій народа, він сам лише, а не хто инший може децидувати, се закон загальне людський, се ирридне право на самоозначення людини.

Народна школа так тісно зв'язана з народом, що лиш члени того самого народа знаючи докладно бесіду, звичаї і обичаї можуть бути добрими учителями дітей його, — вони лише відчують його душу і найскорше найдуть дорогу і способи як дібратися до душі дитини. Розуміється без доброго фахового виховання не можна обійтися.

Тимчасом українське учительство творить заведви дещо більше четвертини всего учительства східної Галичини. Але і українські вчителі, виховані в нездоровій атмосфері крайніх утрактівістичних семінаріїв, під обухом повітових інспекторів, стають часто лише функціонерами, які пебирають місячну платню. Дебрих українських педагогів треба виховати, де чого теперішні красні утр. семінарії зовсім не надаються, навпаки — як довго існуючі семінарії будуть виховувати учителів, так довго не будемо мати українських педагогів.

Такий некорисний стан треба покищо доднесь. Надіємося на зливу система, але поки вона прийде, не можна сидіти з заложеними руками.

В першій мірі треба шире зацікавитися сільськими школами. До бже покликати сільські інтелігентні одиниці головно священники.

В кожній селі парох повинен бути председником ради шкільної місцевої і таким способом ослугувати децидуючий вплив на організацію і хід місцевої школи. Певно, що такий уряд сам до рук не прилетить, о се треба убігатися і всім способами старатися осягнути.

Правда, не приносить він матеріальних випадку і національну.

Такотине і розумне поведіння ради шкільної місцевої полегчить край польонізаторським затям і медбайлавити чужих учителів.

Щеби рада шкільна розумно поведіння, треба, шеби председник добре знав результати і закон шкільний і в тім напрямі поінформував вразних членів ради.

Регуліація і закон коштує всего пару копрон і майбіднійшого на се стати, а кожний інтелігент, тим паче академічна освічений, логічно зрозуміє.

Друга, ше важнійша задача лежить у сь, аби кожний душпастир виводив точний обв'язок шкільний себебаво там, де учитель або учителька польської народности.

Я бачив в Далішай Астрії священника, який мав до обслуження п'ять громад, три костели і три школи. Він сповняв свої обв'язки в школах як найточнійше, а сей обв'язок уважав своїм вершам і найважнійшим. Хоча від парохії до другої школи було два кілометра, а до третьої знов три, то в протиний напрям ходив усюди пішки як і взагалі до виконання релігійних функцій ніколи не жадав від громади фірні і не міг зрозуміти подібного жадання. Се був в понім значіння сего слова патроти і священник. Ввагати чи може бути кращий обв'язок, як виховувати мелоденські душі на характерні національнє і релігійно-свідомі одиниці! Ходячи точне до школи, має дальше такий душпастир контролю над тим, що діється, яка система, який дух, в сій школі, які вестули роблять діти в науці одним словом, як виховується будучинсьг народа. Але на не все треба глядіти, треба відіти, иншими словами — треба школю інтересуватися.

Ще до підручників шкільних, то як надамо читали ми, український буквар уже вишов і побажити тільки належало, шеби як найскорше і підручники для дальших клас надано, бо дотеперішні, бодай в національній точці беручи, не витривують критики.

В радах шкільних міських ми фактично обмежили до репрезентацій. Ще до міських шкіл, те тут теж моглиби є. катехити, сповняючи точне і свісно свій обв'язок, тим самим сповняти і обв'язок народний. Але тут уже справа труднійша. Діти українські творять значінню супрота Жидів і Поляків меншости і сильно впливають впливом більшости.

Дятого найкоротша дорога закладати свої власні приватні школи. Я певний, ше який вимкі ті усі українські діти ходили до української прив. школи, громада не важилася би таку шкоду вихтувати, але і без того громада може повинити школи, як свєвине переняті обв'язок.

Під сим оглядом викинуть наші сьдє енергію, якої їм лиш позавидувати можна. Де небудь кількох Поляків осяде, зараз закладають польську школу, ба навіть там, де здавалося би що тих шкіль є досить, вони авимно таку ше закладають школи приватні.

Прикірєм в місті Стрию єсть 8 шкіль міських народних, 2 школи виділові і дві гімназії усі польські. Сього Полякам, видно, за мало, бо задежили ше школи приватні, а те фубельку, дев'ятькласову школу Назаретанєк, приватну жіночу гімназію і прив. жіночий учит. семінар. Кількадесят учителів-Українців в місті рожє такий стам зовсім натуральним, терпє його, а навіть в деякій часті віддає тим прив. польським наук. інституціям свій час і грошанє.

Німці задежили ше перед околє 10 років свою прив. німецьку народну школу, хоч усі разом неспівна 500 душ в місті. Українці не мають жадної народної школи, а народні страшили утрактівістичну народельку, яка до браку відповідного числа учеників серед школи метушні розлетілася.

Відносини як бачимо, які кличуть о переміну і основну зміну з нашої сторони.

В італійського боввища.

ВІДЕНЬ, 10. вересня (Тжб) Урядом:

На многих місцях італійського фронту жили на обох боках стежна діяльність.

Авгліійські і французькі наступи.

БЕРЛІН, 10. вересня 1918 (Тжб) Урядом:

В часі частинних наступів неприятелі на фронті від Маркен і на північній схід від Утрехта дрібнійші відтинки рєвія позістали в його руках. По обох боках шляху Реганне Саттінгерах. По обох боках шляху Реганне Саттінгерах наїр спрямувався на Вєнзауссєт і Ерєву. Вприятеля відперто. Також вєчером розбавилися

„З перша могутости в ніщо“ (СУМЕРК БОГА ВІЙНИ)

Захисту. Диспансний порядок: 1) Вибір гелези філії. 2) Справа смітського захисту. 3) Виесненя і інтерескиші. 494 1-3

Подаємо до відома всім, що вписи на приготування курсу як і до першої гімназійної в Лузі к. Самбора тривають через нічлий місяць вересень. Вступні іспити до першої гімназійної відбудуться 23. і 24. вересня. Прийняті мають шитися вже 29. вересня, бо привільна мадам зачмоє і жовтат с. р. Приймається також привагатиє з всіх клас гімназійських. 455 3-3

З української приватної гімназії в Калуші. Вписи до I. і II-ї класи української, приватної гімназії в Калуші розпочалися дня 2. вересня; науки дня 5. вересня. Нови, свінені з оправданя згодження углядюється. Дирекція.

З українського приватного учительського семінара в Калуші. Вписи на I. рік українського приватного учительського семінара в Калуші розпочалися і тривати муть до кінця вересня. Згодження приймас дирекція української гімназії.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

складки на мемуари-портрет приймас Красний Союз Кредитовий у Львові — число книжечки млякнчюї 4008.

Субскрибуйте акції Українського Банку!

„Український Банк“ висуває ся акційним капиталом трох мільонів корон, розділених на 7.500 акцій, кожда акція по 400 корон.

Головним завданям „Українського Банку“ є: 1) придати селянськму населеню землі, ліси і пасовишк дерегою парцеляції більших земельних господарств і взагалі підняти рівниціне господарства, та 2) поширити промислу у всіх його галузях, підвиити господарсько-промислових підприємств та торговлі.

Акції „Українського Банку“ приносять помітчим дохід у виді дивіденди. Акції є корисною і безвечною льякатиєю капіталу; їх можна продати або дістати на їх застав возничку. Для кредитових товариств і заробково-господарських товариств акції є дуже догідним способом льякатиї резервових фондів.

Посідаючи п'ятьох акцій „Українського Банку“ має посідаючи гелез на загальних зборах акціонерів (членів Банку). Акціонери, що несливають менше ніж п'ять акцій, можуть льякати ся зіх себею для установлення спільного впливованьника до участі в загальних зборах акціонерів.

Хто хоче стати членом „Українського Банку“, мейш негайно перешле вправдоме вписанис згоджене і відкляну квету, а се по 400 корон за акцію, а впроді того на балансовраду належитість по 4 кор. і на кошты конферансі по 4 кор., разом прете за кожда акцію по 408 корон на адресу: Товариство приватного кредиту „Дістат“ у Львові, ул. Руська ч. 20, книжкова книжка ч. 11.209.

Пеший проспект, згоджене і почтові складаням вписують ся на жаданс. 1031

Кашітет іноватація „Українського Банку“.

НАДІСЛАНЕ.

Красний адвокат

Др. Евгений Гвоздецкий

веде канцелярію у Львові, ул. Красіцьких 6, 265. 10-?

ДЕНТИСТ

Д-р Ф. ГРУБЕР

Станіславів — Бальовського ч. 8. Техніка в золоті, вхитні, клвчуку. 444 5-?

Величаву історичну драму з наполеонських часів висвітлює

КІНО „КОПЕРНИК“ вул. Коперника ч. 9.

Знамените доповнене програмі Чудова музична ілюстрація

ОГОЛОШЕННЯ.

ДВА ЛЬОНИ

Австрійського Червоного Хреста поручаємо за готіаку, разом з пакітком і портом на 44 К (у Львові 43 К 20 сот.). Льоси ті мають річно 4 кгшима і милькадосот гольмих дитропих. На салату поручаємо 5 льосів разом за 210 К в 30-ти ратах по 7 К 50 сот. Перша рата 12 К, дальші по 7 К 50 сот. Право гри почмає ся з заключенем першої рата. Дім Банковий ШІЦ і ХАСО у Львові, пл. ЖавіЙська ч. 7. IX. 13-109

Італіганта Усратина, старша смеритка, вайде замуж і за урядника почтового або почтмайстра, бідного, гідного до літ 37. — Зголошення: Зофін Вадірська — Dreihofgasse, post. rest. 492

Куплю оутро до подорожи

Д-р Янович — Станіславів. 488 1-3

Панна Українка

бльєндинка, з майном 14.000 К в браку знакомости навже переписку в цілі матримоніальній з мушніною на становяску. — Зголошення вправ з фотографією слати льяскаго до Ред. „Діла“ „Надія“. 492

Прошу тов. Колісника, кандидат агронем., щоби відбрав себе у портієра „Народно Гостинняді“ скрипта. 493 1-2 **Мих. Шеркун.**

„МОЛИТВА“

вірш БОГДАНА ШАЩЕНКА вже вийшов з друку та продається в українських книгарнях. 495 1-2

М. ТОПОЛЬНИЦЬКА

САЛОН МОД — Львів, вул. Коперника 1. 493 (над аптекою Миколая) одержала 1-18 **ЗИМОВІ КАПЕЛЮХИ** Капелюхи приймас до перероблення. Замовляти в провінції приймас і скоро виконує.

Зараз на продаж.

Кілька камяниць (дільні комплекси) в Перемишляни при головній вулиці. Ближші поясненія і зголошення до дня 20. вересня 1918 в Товаристві взаїмного кредиту „Віра“ в Перемишля. 490 2-2 **ДИРЕКЦІЯ.**

Від 100 штук і більше

достарчаю за почтовою посліплатою білені дєбрі тресалі дротані наші до господарського ужитку. 30 см—25 см. За штуку 20 К. E. Bincer Wien I. Sterngasse Nr. 13. 482

XIII. Загальні Збори

„Народного Дому“

руського Товариства Кредитового, стєв зєр. з обм. пор. в Львові відбудуться дня 21. вересня 1918 р. о год. 2-їй пополудни, а в разі браку вимаганого статуту комплекту о год. 3-їй попол. в сали „Народного Дому“ з слідуочим порядком дневним:

1. Відчитанис протоколу з попередних зборів.
2. Звіт дирекції з діяльності і замкнення разунків за рік 1917.
3. Звіт комісії ревізійної.
4. Удїленис Надірній Раді і Дирекції абсолюторію.
5. Рєздїя чистого зиску.
6. Вибір 2 членів Надірної Ради (на місце вильсованых).
7. Виесненя і запити.

За Надірну Раду

Володимир Пасар, Іван Крижановський, голова, секретар. 491

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТА

Едварда Трусевича

радника двара субститута бл. п. **Івана Сас Комарницького** Львів, вул. Словацького 8. інтерв'ює в справах о відшкодованне за воїнній вязненя і воєнні убийства. 494 4-4

СПІВАНІК

УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ! В обрані: Окладення в грєсках, 128 стор., 83 млякнчюї нотами на один голос, 68 образків. Прєгарна книжка. Шля 5 кор. — Жадати за посліплатою: Zentralverwaltung der ukrainischen Legion, Wien VIII., Lederergasse 20. — З поля треба слати К 574 корон. 494 4-4

БАНДАЖІ на пропуклину

(вруптуру, брух). пунця, черева, уда і пахвини для дітей, жінок мушцин. Замовляючи належити описати як велика пропуклина, з котрого боку, лік, льякати і міру ниткою або в центиметрах довжини тіла через бедра (клуби, мушцину). Шля від 20 — 80 корон, але і вище.

Універсальні опасні на гумих для нань, лєдскуди й для льякати — на обвислі черева, — на обриванія, — на льякату нирку, — на спаденія жолудка, для заосмотренія по перебутий операциі, — на нежит кишок і жолудка, — на заосмотренія рєзтяглих пропуклин черева, есентуальні пунця, — для рєзразленія фігур, — до верхю і здоровія, — для вагітних жінок по полозі, — у внутрішних болях по порозив болях і опаданню маткі і т. д.

Замовляючи належити описати з мій і ли. далі подати лік, ріст і міру в пєлі дєвкам черева черво і довкола попід черева. Шля від 120 корон, але і вище.

Пєсню паміч проти випаданія млякати дають бандажі системи проф. д-ра Лєвєтан. Замовляючи належити подати: лік, вєсклькїсть перебутих положів, міру в пєлі (жін) і довкола черева. Ціна від 80 — 160 корон, але і вище.

Гумові бандажі до мочення і рєзвараня в часі сну, ходу і подорожєй для дітей і дєросоих. Приходи з резервоарам не неприродним вїлхєлі стїєця.

Прямодєржії або ортопєдичні корєтори для дітей і дєросоих проти похилого жєзжанія, втєрбєнєня і вєстаютих допєтєкостєй. Замовляючи належити подати: лік, ріст і міру довкола під раменами і в пєлі по сати ближці пєхрєбци. Ціна від 60 корон.

Замовлення виконув негайно і впроді почтою за пієлі платою. — Виріб рїзєрєваных бандажів **М. Л. ПОЛЯЧЕК**, Самбір Галичина. 262 4-3

Двох хлопців до посилки

приймає Друкарня „Діла“. — Високі в Канцелярії Друкарні. — Львів, Руська ч. II. нов. від 8—12 год. перед пол. і від 12 по полудни.